

'Mijn zoontje vroeg: We gaan toch niet dood, mam?'

Vlucht HV5068 uit het Spaanse Girona landt geteisterd door hevige rukwinden op Schiphol. Eerder heeft het vliegtuig een doorstart gemaakt op Rotterdam The Hague Airport.

Slopend was het. Angstaanjagend. Een Transavia-toestel dat van Spanje naar Nederland vloog, kwam zaterdag in grote problemen door de storm. 'Ik kwam los van mijn stoel. Dan weet je, dit gaat niet goed.'

ANNEMART VAN RHEE EN PETER WINTERMAN

Iedereen om hem heen gilt en huilt. Sommigen kotsen, anderen bidden. Maar Tom de Putter (15) uit Zaamslag blijft als enige van de 170 inzittenden rustig. Hij zit voorin het Transavia-vliegtuig dat zaterdag een noodlanding maakt op Schiphol. „Opeens maakten we een duikvlucht. Een stewardess schreeuwde dat we ons hoofd tegen de leuning voor ons moesten houden." Prima, denkt Tom - maar eerst zet hij snel de camera van zijn telefoon aan. „Ik dacht: dit móét ik filmen."

En daardoor is een dag later op zijn telefoon te zien hoe heftig het is geweest. Het beeld is wiebelig. Cabinepersoneel schreeuwt. Op de grond ligt een kindertekening, dat het meisje naast Tom net heeft laten vallen. „Ze moest overgeven, omdat het vliegtuig zo schokte."

Een dik half uur daarvoor zet vlucht HV5068 uit het Spaanse Girona de landing in op Rotterdam Airport. „Het was ontzettend slecht weer," vertelt Tom, die terugkeert van een weekje vakantie in Spanje. Hij is onderweg met zijn ouders en zus, die op verschillende plekken in het toestel zitten. „Het vliegtuig schommelde alle kanten op." Tom ziet de Rotterdamse landingsbaan vanuit zijn raampje. Maar dan trekt het toestel plotseling op. „We gingen steil omhoog, ik schrok me rot. Toen begonnen mensen te gillen."

Doodstil

Zoals Hester Schewe uit Schiedam, die met haar 13-jarige zoontje Matthijs aan boord zit. „Stewardessen schreeuwden: brace for impact! Mensen huilden, raakten in paniek. En ik voelde dat ik compleet loskwam van m'n stoel. Dan weet je: dit gaat niet goed."

Het vliegtuig gaat door richting Schiphol. Daar draait het toestel 20 minuten lang rondjes. „Het was doodstil," zegt Tom. Dat verandert als het toestel naar beneden duikt. „Niemand had gezegd dat we zouden gaan landen. We wisten toen nog niet dat dat nodig was, omdat we gewoon geen brandstof meer hadden. We gingen keihard. Ik hoorde dat het moest, omdat we anders zouden omkieperen."

Bang

Net als alle anderen heeft ook Lieke Steinmeijer uit Rotterdam het op dat moment 'echt niet meer'. „Ik was echt heel bang. Achter mij zaten ze te hyperventileren, mensen moesten overgeven van angst." Hester Schewe keek naar haar 13-jarige zoontje Matthijs. „Hij vroeg: we gaan toch niet dood, mam? En wat moet je dan zeggen op zo'n moment? Haar man en twee dochters zaten nog op de

camping in Spanje, ze was eerder naar huis gegaan omdat haar zoon deze week op pad gaat met zijn cricketteam. „Ik dacht: het zal toch niet dat zij straks met z'n drieën verder moeten? Dit had ik nooit willen meemaken."

Als het vliegtuig uiteindelijk veilig op de grond staat, klinkt luid gejuich. Toms moeder rent vanaf haar stoel meteen naar hem toe. „Ze moest huilen." Tom ziet hoe de piloot en de co-piloot - twee vrouwen - als eerste het toestel verlaten. „De piloot vertelde dat ze dit in 25 jaar nog nooit had meegemaakt."

De passagiers vragen zich af: waarom vlogen we eigenlijk? Schewe: „Waarom is de vlucht niet geannuleerd? Het hele Zomercarnaval was afgelast. Mijn ouders stonden op Rotterdam Airport op ons te wachten, die zagen ons toestel door de lucht stuiteren. Zij snapten er ook niks van: wie gaat er nou landen onder zulke omstandigheden?" Steinmeijer: „Ik vind het niet oké dat er is gevlogen met code rood. De piloot zei dat ze in 25 jaar tijd nog nooit met zulke weersomstandigheden te maken heeft gehad. Zulke condities zijn te gevaarlijk."

Uitzonderlijk

Transavia erkent dat de situatie uitzonderlijk was. Het bedrijf heeft een dag later zelfs contact opgenomen met alle 170 inzittenden. Voor een 'stukje nazorg', aldus een woordvoerder. Maar er kon wel degelijk worden gevlogen, stelt die. „Er is vooraf uitgebreid overleg geweest met de luchtverkeersleiding over de aankomst. Er werd bepaald dat we konden vliegen op Rotterdam. Zeker, het weer was slecht, maar er konden toestellen landen en dat is ook gebeurd." Maar eenmaal bij

Rotterdam besloot de gezagvoerder dat het tóch te gevaarlijk was. Een 'ongelukkige samenloop van omstandigheden', zegt de woordvoerder.

Hoe angstig het avontuur ook was: ook volgens luchtvaartdeskundige Benno Baksteen is er niets verkeerd gegaan. Dit kan gebeuren - en Transavia en de piloot hebben het juiste gedaan, vindt hij. „De storm stond dwars op de landingsbaan van Rotterdam Airport. Wind is geen probleem voor zo'n Boeing 737 - al heb je 140 km per uur op je neus. Het gaat om de dwarswind. Als die te hoog is, lukt het niet. De piloot is doorgevlogen naar Schiphol naar de Buitenveldertbaan, die gunstiger lag ten opzichte van de wind. Daar was de dwarswind blijkbaar ook iets te sterk, maar die vliegtuigen kunnen dat makkelijk aan."

Eenmaal boven Schiphol had de piloot weinig keus, aldus Baksteen. „Je moet altijd landen met brandstof in de tank voor minstens een half uur. Als je dat niet meer hebt, moet je landen en een emergency call geven. Dan krijg je voorrang bij de landing." Volgens Baksteen was er door de luchtvaartautoriteiten wel degelijk rekening gehouden met de storm. „Schiphol had een baan gesloten die ongunstig lag ten opzichte van de windrichting. Dan neemt de capaciteit van de luchthaven af. Daarom waren er ook vluchten geschrapd."

Een aantal passagiers heeft inmiddels besloten een klacht in te dienen tegen Transavia. Wegens de slechte nazorg op Schiphol, maar ook vanwege het feit dat er überhaupt werd gevlogen, en daarmee hun levens in gevaar zouden zijn gebracht. Tom kijkt er anders op terug - hij is vooral vol lof over de vrouwelijke piloot, die het toestel ondanks alles veilig aan de grond kreeg. „Ik vind het superknap wat ze heeft gedaan."